

MUZEJ STAROGA GRADA

IZVJEŠĆE O RADU ZA 2018. GODINU

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.2. Terensko istraživanje

Kulturno-povijesno istraživanje

- Kustosica V. Gamulin provela je za potrebe izložbe *Od 'barake' do 'fabrike' – o preradi ribe na otoku Hvaru* istraživanje koje je uključivalo obradu relevantnog arhivskog gradiva (Muzej hvarske baštine, Muzej općine Jelsa, Hrvatski pomorski muzej Split, Arhiv HRT-a kao i brojne lokalne obiteljske arhive). Provedeni su i dubinski intervjui (kvalitativne istraživačke metode) s protagonistima otočne riboprerađivačke povijesti (uglavnom ribarima, bivšim radnicama otočnih tvornica sardina). Intervjuirano je više od dvadesetak protagonista. Prikupljena građa analizirana je, selektirana te korištena za potrebe izlaganja i fotografiranja za katalog izložbe.

Arheološki nadzor k.č. *250 k.o. Hvar

- Muzej Staroga Grada izvršio je 22. ožujka zaštitni arheološki nadzor, u skladu s rješenjem Konzervatorskog odjela u Splitu, na k.č.zgr. 250 k.o. Hvar na adresi Ulica kroz Burak 37 u Hvaru. Nadzor je provela A. Devlahović, dipl. arh., kustosica Muzeja Staroga Grada. Arheološki nadzor proveden je zbog rekonstrukcije odnosno unutrašnjeg uređenja poslovnog prostora u prizemlju postojeće građevine, koja se nalazi u obuhvatu zaštićene kulturno-povijesne cjeline grada Hvara. Prilikom obveznog arheološkog nadzora nisu uočeni nikakvi arheološki slojevi, što ne iznenađuje s obzirom da projekt uređenja nije predviđao veće intervencije u smislu iskopa unutar kuće.

Arheološko istraživanje k.č. 10622/2 k.o. Stari Grad

- Lokacija na kojoj se nalazi dio trakta južnih gradskih bedema Farosa nalazi se unutar zaštićene urbanističke cjeline Staroga Grada. Ovogodišnja istraživanja (16. – 26. travnja) nastavak su istraživanja započetih 2017. godine. Voditeljica istraživanja bila

je A. Devlahović, dipl. arh., kustosica Muzeja Staroga Grada, uz sudjelovanje dr.sc. S. Popović i mag.arheol. M. Matkovića.

- Radovi su, u dogovoru s nadležnim konzervatorima, započeli rekonstrukcijom dijela sačuvanog južnog lica bedema. Za ovu su rekonstrukciju korišteni kameni blokovi pronađeni na Remete vrtu, deponirani u neposrednoj blizini lokaliteta (u blizini crkve sv. Nikole). Arheološko istraživanje izvršilo se na zapadnom dijelu bedema gdje je ostala sačuvana intaktna stratigrafija. Definirano je tek nekoliko slojeva, što i ne čudi s obzirom da su ostaci bedema sačuvani samo u visini od 2-3 reda kamenih blokova. Pokazalo se da je bedem temeljen na stjenovitoj podlozi (*kamen živac*) i očekivano punjen velikom količinom neobrađenog kamena. Prema materijalu pronađenom u ovim slojevima, može se tvrditi da je bedem građen krajem 3. ili početkom 2. st. pr. Kr.
- Nakon završnog dokumentiranja, pristupilo se zatrpavanju sonde i ostalog dijela bedema, a za to je korišten materijal izvađen prilikom ovogodišnjih i prošlogodišnjih istraživanja. Osim toga, prostor oko bedema pokriven je slojem šljunka, a postavljena su i manja ulazna vrata na samu lokaciju. Završni zahvati na lokalitetu u budućnosti bi morali uključivati postavljanje rasvjete i informativne table. Istraživanje ove lokacije, organski vezane za nalazište Faros – Remete vrt, predstavlja novi korak u istraživanju ostataka antičkog Farosa, ali i važan prilog kulturnoj ponudi Staroga Grada.

Arheološko istraživanje k.č. *400, *406/1, *406/2 i *407 k.o. Stari Grad

- Arheološka zadruža Arheo Ko-op je od 21. lipnja do 7. srpnja izvršila zaštitno arheološko istraživanje, u skladu s rješenjem Konzervatorskog odjela u Splitu, na k.č.zgr. 400, 406/1, 406/2 i 407 k.o. Stari Grad, u suradnji s Muzejom Staroga Grada. Kustosica Muzeja A. Devlahović, dipl. arh., vršila je geodetska snimanja tijekom istraživanja, a vodi i primarnu obradu pokretnog arheološkog materijala.

Arheološko istraživanje k.č. *309 i *311 k.o. Stari Grad

- Muzej Staroga Grada izvršio je od 4. do 6. listopada zaštitno arheološko istraživanje, u skladu s rješenjem Konzervatorskog odjela u Splitu, na k.č.zgr. 309 i 311 k.o. Stari Grad na adresi Ulica Petra Zoranića 14 u Starome Gradu. Istraživanje je provela A. Devlahović, dipl. arh., kustosica Muzeja Staroga Grada.
- Arheološko istraživanje provedeno je zbog potpune obnove i adaptacije stare kamene kuće i pripadajućeg joj dvorišta. Istraživanje nije bilo velikog opsega tj. uključivalo je

dva iskopna polja (sonde). Prva sonda, u unutrašnjosti kuće, pokazala je postojanje samo nasipnog sloja, bez pokretnih arheoloških nalaza, nastalog nasipavanjem ovog područja. U drugoj sondi, s minimalnim brojem pokretnih nalaza, pronađeni su ostaci temeljne konstrukcije i pripadajućeg zida, čime je potvrđeno postojanje objekta na ovom mjestu, na što su ukazivale i kamene potporne grede koje se još uvijek nalaze u zidu dvorišta.

Grčka kula Maslinovik i rimska *villa rustica* Kupinovik, Starogradsko polje

- Iako je riječ o projektima Agencije za upravljanje Starogradskim poljem, Muzej Staroga Grada je u svakom pogledu bio na pomoći u istraživanjima (alat, oprema i sl.). Sav pokretni arheološki materijal pohranjen je u Muzeju Staroga Grada, gdje je vršena i obrada materijala.

1.3. Darovanje

Tijekom 2018. godine Muzeju je darovano 163 predmeta, od čega 71 za numizmatičku zbirku, 91 za arheološku zbirku i 1 za etnografski zbirku.

M. B. darovao je 26 knjiga i časopisa koje su temom ili autorom povezane uz Stari Grad i otok Hvar.

T.T. darovao je knjigu Jurja Carića *Obitelj kapetana Opovića*, Zagreb, 1896.

1.6. Ustupanje

Za izložbu posvećenu strip autoricama sa Balkana i iz Francuske *ONA SE BUDI / BD EGALITÉ*, održanoj u Francuskom Institutu u Beogradu od 18. rujna do 18. listopada, ustupljeni su skenovi tabli 4 stripa Magde Dulčić (*1,2,3... / La maleta azul / Spavala sam do sad / Planktonska ljubav*). Izložba je gostovala u Novom Sadu na 12. novosadskom strip vikendu (14. – 15. rujna), Francuskom institutu u Zagrebu (17. listopada – 6. studenog) i u Cankarjevom domu u Ljubljani (20. – 25. studenog).

U svrhu izlaganja u Galeriji *Bikarija* u Starome Gradu, na godinu dana posuđeno je 25 fotografija na drvu fotografa M. Hodaka, dio Zbirke fotografija, razglednica i dopisnica.

Za potrebe izrade brošure Turističke zajednice Splitsko-dalmatinske županije vezane uz arheološki turizam ustupljeno je 9 fotografija iz arhive Muzeja Staroga Grada.

Muzej je bez naknade ustupio prostor i predmete iz Etnografske zbirke u Tvrđalju za snimanje igranog filma *Ribanje i ribarsko prigovaranje* po djelu Petra Hektorovića, a u režiji i po scenariju Milana Trenca, koji se snimao tijekom rujna i listopada.

Za udžbenik povijesti za 5. razred autorica D. Jugo-Superina i N. Malbaša Kovačić izdavačkog poduzeća Alka script ustupljena je 1 fotografija iz arhive Muzeja Staroga Grada.

2. ZAŠTITA

2.2. Konzervacija

Metalni nalazi s arheoloških istraživanja dijela trakta južnih gradskih bedema Farosa poslani su na konzervatorsko-restauratorsku obradu na Odjel konzerviranja i restauriranja Međunarodnog centra za podvodnu arheologiju u Zadru.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

Arheološka zbirka: 1 upis

Zbirka pisanih i tiskanih dokumenata: 2 upisa

Numizmatička zbirka: 101 upis

3.3. Fototeka

Ukupno je snimljeno, obrađeno i/ili pripremljeno za objavu i/ili arhivu 1481 fotografija u različitim formatima (RAW, TIF, JPG). Riječ je o fotografijama vezanim za izložbenu djelatnost Muzeja, kao i onih vezanih za posebna događanja i sl. Sve fotografije su u digitalnom obliku. (A. Devlahović, V. Gamulin)

Tijekom arheoloških istraživanja u 2018. g. snimljeno je ukupno 640 digitalnih fotografija.

3.6. Hemeroteka

Tijekom 2018. godine u S++ uvedene su 43 jedinice. Taj broj uključuje uobičajenu godišnju obradu novinskog tiska i ostalih publikacija kao i elektroničkih medija, čije su teme Stari Grad, Starograsko polje i otok Hvar. (A. Devlahović)

3.9. Ostalo

Evidencija o izdavačkoj djelatnosti

- Tijekom 2018. godine u S++ uvedeno je 14 jedinica. Provjereni su zapisi ranijih godina i po potrebi dopunjeni. (A. Devlahović)

Izložbe

- Tijekom 2018. godine u S++ uvedene su 4 izložbe. (A. Devlahović)

Posebna događanja

- Tijekom 2018. godine u S++ uvedeno je 9 događanja. (A. Devlahović)

Pedagoška djelatnost

- Tijekom 2018. godine u S++ uvedena su 2 događanja. (A. Devlahović)

Stručni i znanstveni rad

- Tijekom 2018. godine u S++ uvedeno je 6 zapisa. (A. Devlahović)

Katalozi

- Tijekom 2018. godine u S++ uveden je 1 zapis. (A. Devlahović)

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava

Uz uobičajene dostave časopisa i razmjene od raznih institucija, za muzejsku knjižnicu nabavljeno je 15 knjiga i godište časopisa Oris.

4.3. Zaštita knjižnične građe

Redovito održavanje.

4.4. Služba i usluge za korisnike

Muzejska knjižnica je zatvorenog tipa i primarno zadovoljava potrebe djelatnika matične ustanove.

4.5. Ostalo

Redovita razmjena izdanja s muzejima i galerijama u Hrvatskoj.

5. STALNI POSTAV

5.2. Izmjene stalnog postava

U muzejski prostor i stalni postav po potrebi se interveniralo na različite načine u svrhu kontinuiranog održavanja.

6. STRUČNI RAD

6.5. Posudbe i davanje na uvid

M. Pešić, Međunarodni centar za podvodnu arheologiju u Zadru, zahtjev za uvid u dokumentaciju: hidroarheološka zbirka (A. Devlahović)

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima

Djelatnici Muzeja prisustvovali su okruglom stolu *Mediterranska prehrana – UNESCO-va baština, naša baština* koji se održao 11. travnja 2018. u Jelsi.

Djelatnici Muzeja prisustvovali su 8. koordinacijskom sastanku zemalja koje su *Mediterransku prehranu* upisale na UNESCO-vu Reprezentativnu listu nematerijalne baštine čovječanstva, koji se održavao 6. i 7. lipnja 2018. u Starome Gradu.

Dr. sc. A. Čavić sudjelovao je na međunarodnom znanstvenom skupu *KULTURA MARE INTERNUM: Humanističke ideje, veze i paralele u ranome novom vijeku* u organizaciji Odsjeka za klasičnu filologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta Juraj Dobrila u Puli koji se

održao od 12. do 14. listopada 2018. u Puli, s izlaganjem *Hvarska renesansna intelektualna polja*. Tekst će biti objavljen u Zborniku radova sa skupa.

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

Stručna pomoć svim zainteresiranim korisnicima i kolegama od kojih je primljen upit; kontinuirana suradnja s Konzervatorskim odjelom u Splitu u zaštiti arheološke baštine.

Tijekom rujna i listopada 2018. godine u Starome Gradu snimao se igrani film *Ribanje i ribarsko prigovaranje* po djelu Petra Hektorovića, a u režiji i po scenariju Milana Trenca. Dr.sc. A. Čavić bio je stručni konzultant za povijest XVI. stoljeća na Hvaru te život, djelo i jezik Petra Hektorovića, dok je V. Gamulin bila stručni konzultant za pitanje scenografije i kostimografije.

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

Članstvo u Aerial Archaeology Research Group (A. Devlahović)

6.12. Informatički poslovi muzeja

Redovito izrađivanje sigurnosnih kopija podataka sa korisničkih računala unutar Muzeja, pružanje tehničke potpore pri oblikovanju tekstova, korištenju uredskih softverskih alata te alata za obradu fotografija i sl. (A. Devlahović)

Redovito sigurnosno i tehničko administriranje muzejskih mrežnih stranica *msg.hr*, te njihovo ažuriranje – unos novih podataka, najava događanja, obavijesti posjetiteljima i unos svih drugih podataka. Tijekom godine objavljeno je ukupno 21 novih objava (dvojezično) popraćenih vizualnim elementima (fotografije, grafički/video materijali, ...). U 2018. godini zabilježeno je 3774 jedinstvenih posjetitelja (od kojih je više od 40% s mobilnih uređaja) odnosno 7270 prikaza službenih mrežnih stranica. (A. Devlahović)

Kontinuirano administriranje službenog profila na društvenoj mreži Facebook (*facebook.com/StariGradMuseum/*) – razne obavijesti, najave muzejskih događanja, poziva i sl. pratiteljima Muzeja Staroga Grada kojih je u 2018. bilo 1074. (A. Devlahović)

Održavanje opreme koja se koristi za redovan rad i razne muzejske aktivnosti (stalni postav, otvorenja izložbi, promocije i dr.) – računala, projektori, mrežna oprema i sl.

7. ZNANSTVENI RAD

7.2. Publicirani radovi

Popović, S., & Devlahović, A. (2018). New Answers to Old Problems: Revitalizing Questions about the Location of Pharos and its City Walls (D. Katsonopoulou, Ed.). *U H Paros και οι αποικίες της: Πρακτικά δ' διεθνούς επιστημονικού συνεδρίου αρχαιολογίας παρού και κυκλάδων, Παροίκια, Παρού, 11-14 Ιουνίου 2015 = Paros and its colonies: Proceedings of the Fourth International Conference on the Archaeology of Paros and the Cyclades, Paroikia, Paros, 11-14 June 2015* (Vol. IV, Paros, pp. 377-396). Αθήνα = Athens: Ινστιτούτο Αρχαιολογίας Παρού και Κυκλάδων = The Institute for Archaeology of Paros and the Cyclades.

Čavić, A. (2018). The Perception of Paros in Croatian Written Sources (D. Katsonopoulou, Ed.). *U H Paros και οι αποικίες της: Πρακτικά δ' διεθνούς επιστημονικού συνεδρίου αρχαιολογίας παρού και κυκλάδων, Παροίκια, Παρού, 11-14 Ιουνίου 2015 = Paros and its colonies: Proceedings of the Fourth International Conference on the Archaeology of Paros and the Cyclades, Paroikia, Paros, 11-14 June 2015* (Vol. IV, Paros, pp. 429-436). Αθήνα = Athens: Ινστιτούτο Αρχαιολογίας Παρού και Κυκλάδων = The Institute for Archaeology of Paros and the Cyclades.

7.3. Znanstveno usavršavanje

A. Čavić uspješno je obranio temu doktorske disertacije pod naslovom *Predodžba identiteta hvarske komune u književnosti XVI. stoljeća*, pred tročlanom komisijom na poslijediplomskom znanstvenom studiju Humanističke znanosti Sveučilišta u Zadru i time stekao akademski stupanj doktora znanosti iz znanstvenog područja humanističkih znanosti. (10. srpnja 2018.)

8. STRUČNI I ZNANSTVENI SKUPOVI I SEMINARI U ORGANIZACIJI I SUORGANIZACIJI MUZEJA

8.2. Stručni skupovi

Naziv: **Prigovaranje o Ribanju / Razgovor o Hektoroviću i njegovom djelu**

Tema: Obilježavanje 450. obljetnice prvog izdanja Ribanja i ribarskog prigovaranja Petra Hektorovića

Vrijeme održavanja: 9. lipanj 2018.

Mjesto održavanja: Dvorana Gradske knjižnice i čitaonice Stari Grad (Čitovnica)

Organizator: Muzej Staroga Grada, Grad Stari Grad

Web adresa: <https://msg.hr/2018/05/30/najava-450-obljetnica-prvog-izdanja-hektoroviceva-ribanja/>

Kratki opis: U sklopu obilježavanja 450. godišnjice tiskanja Hektorovićeve djela *Ribanje i ribarsko prigovaranje* i 500. godišnjice početka izgradnje pjesnikovog Tvrdalja održan je znanstveno-stručni skup na kojem su sudjelovali renomirani znanstvenici i stručnjaci: Tonko Maroević, Svein Mønnesland, Tomislav Bogdan, Miće Gamulin, Milovan Buchberger, Milan Trenc i Aldo Čavić.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

Naziv izložbe: **110 godina školske zgrade u Starome Gradu**

Mjesto održavanja i prostor: Muzej Staroga Grada

Vrijeme trajanja: 26. siječnja – 16. veljače 2018.

Autori stručne koncepcije: Mladen Domazet, Vilma Stojković, Andrea Devlahović

Autor likovnog postava: Viktor Popović

Opseg: 7 (plakati s fotografijama i tekstovima otisnutima na PVC-u)

Web adresa: msg.hr/izlozbe/

Vrsta: povijesna, edukativna, pokretna

Tema: Izložba donosi preglednu sliku školstva u Starome Gradu, koje ima već dugu tradiciju s obzirom da je prva muška niža početna škola otvorena još 1828., a ženska 1869. godine. Posebni naglasak stavlja se na izgradnju nove školske zgrade 1908. godine na Prikome, kao rezultat lokalnih inicijativa zbog čije se realizacije općina dugoročno opteretila kreditnim zaduženjem. Naravno, time su iskazali nedvojbene stavove o vlastitom poimanju uloge odgoja i obrazovanja djece. U realizaciji izložbe korišteni su brojni arhivski materijali (arhiva Muzeja Staroga Grada i muzeja Dominikanskog samostana, arhiva OŠ Petra Hektorovića, arhive Radoslavić, Kovačević, Zaninović, Bogdanić).

Korisnici: sve dobne skupine

Naziv izložbe: **Izložba radova međunarodne arhitektonsko-urbanističke radionice**

Mjesto održavanja i prostor: Muzej Staroga Grada

Vrijeme trajanja: 30. ožujka – 29. travnja

Opseg: 10 (plakati i modeli)

Web adresa: msg.hr/izlozbe/

Vrsta: arhitektonska

Tema: Izložba predstavlja završne radove međunarodne arhitektonsko-urbanističke radionice koja se održala u Starome Gradu u organizaciji Grada Staroga Grada, Fakulteta građevinarstva, arhitekture i geodezije Sveučilišta u Splitu i Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Ljubljani. Na radionici su studenti u suradnji sa svojim profesorima razradili projekte uređenja nekoliko lokacija u Starome Gradu i Dolu. Redom to su projekti uređenja kompleksa Ljetnog kina, dijela prostora unutar obuhvata urbanističkog plana uređenja Račice-Vratenjica, nogometnog igrališta Dolci i zgrade „Mlin” u Starome Gradu te projekt uređenja Doma mladeži na Glavici u Dolu koji je zamišljen kao Muzej lavande.

Korisnici: sve dobne skupine

Naziv izložbe: **Robert Šimrak: 'Ideja kaosa'**

Mjesto održavanja i prostor: Muzej Staroga Grada

Vrijeme trajanja: 16. srpnja – 6. kolovoza 2018.

Kustos izložbe: Vinko Srhoj

Autori postava: Muzej Staroga Grada

Opseg: 11 (akril na platnu)

Web adresa: msg.hr/izlozbe/

Vrsta: umjetnička, samostalna

Tema: Ciklus akrilika Roberta Šimraka naslovljen *Ideja kaosa* posvećen je Prvome svjetskom ratu, tom ratu svih ratova koji je suvremenima izgledao katastrofom tako velikih razmjera da kolektivni imaginarij nije mogao zamisliti još jedan takav sukob. Ratom koji će okončati sve ratove, u naivnoj nadi čovječanstva, Prvi je svjetski rat, kroz ikonografiju stradanja hrvatskog vojnika u odori Austro-Ugarske vojske, zaokupio i Šimraka. Njegov Prvi svjetski rat posveta je običnom vojniku, u ratnu odoru preobučenom hrvatskom civilu koji se je dovinuo do gorke slave 42. domobranske divizije zvane „vražja”.

Ovom izložbom Muzej Staroga Grada obilježio je stogodišnjicu završetka Prvog svjetskog rata, nakon što se izložbom *Stari Grad u vrijeme Prvog svjetskog rata i talijanske okupacije* 2014. godine uključio u nacionalni Program obilježavanja stogodišnjice Prvoga svjetskog rata.

Prateće tiskovine: plakat, katalog, e-pozivnica

Korisnici: sve dobne skupine

Naziv izložbe: **Od barake do fabrike – o preradi ribe na otoku Hvaru**

Mjesto održavanja i prostor: Muzej Staroga Grada

Vrijeme trajanja: 14. kolovoza – 30. rujna 2018.

Autorica stručne koncepcije: Veronika Gamulin

Autor postava: Viktor Popović

Opseg: 66 (22 panoa s fotografijama i tekstovima otisnutima na kapafixu; 42 predmeta, diorama; video projekcija)

Web adresa: msg.hr/izlozbe/

Vrsta: povijesna, edukativna, pokretna

Tema: Izložba tematizira tradicijsko soljenje ribe prisutno na otoku Hvaru već dugi niz stoljeća, kao i povijest riboprerađivačke industrije tj. tvornica sardina koje su djelovale u Jelsi, Vrboskoj, Sućurju i gradu Hvaru.

Od najstarijih vremena ribarstvo je bilo temelj hvarskog života. Obilje male plave ribe, osobito srdele, bili su uz grožđe i masline temelj hvarskog gospodarstva i društveno-kulturnog razvoja. Ekonomski, kulturno i simbolički, najvažnije mjesto nesumnjivo pripada srdeli (*Sardina pilchardus*) čija je drevna tradicija usoljavanja preživjela do današnjih dana. Riba se solila u barilima koji su se skladištili u barakama, gospodarskim objektima koji su nekoć postojali u svim hvarskim obalnim naseljima. Razvojem tehnologije i inozemnim ulaganjima, otok Hvar u drugoj polovici 19. stoljeća svjedoči prvim fabrikama, industrijskim postrojenjima za preradu ribe. Tradiciju soljenja ribe Hvarani su od sredine 19. stoljeća proširili diljem Mediterana, sve do južnih obala Afrike i Novoga svijeta gdje su pokretali ribarsko-prerađivačke centre i razvijali trgovinu. Pojavom masovnog turizma 1960-ih godina ribarstvo i prerada ribe gube na svojoj ekonomskoj i društvenoj važnosti. Ribarstvena politika Europske unije i sve veća briga za održivim korištenjem maritimnih resursa postavljaju nove izazove.

Izložba je realizirana u suradnji s Hrvatskim pomorskim muzejom Split, Muzejom općine Jelsa, Muzejom hvarske baštine te Institutom za etnologiju i folkloristiku.

Prateći programi: *pop-up* događaj tradicijskog soljenja srdele u drvenom barilu; premijerno predstavljanje uvodnih strip tabli albuma u nastajanju *Balada o slanoj ribi* autora Alema Ćurina; nastup članica zbora *Stella Maris Hvar* s repertoarom pjesama iz nekadašnjih fabrika (otvorenje)

Prateće tiskovine: plakat, e-pozivnica

Korisnici: sve dobne skupine

Naziv izložbe: **140 godina škole u Dolu / Škola kroz prošlost kao temelj za budućnost**

Mjesto održavanja i prostor: Dol, Remetina kuhinja (buduća Sakralna zbirka)

Vrijeme trajanja: 21. prosinca 2018. – 9. siječnja 2019.

Organizator izložbe: udruga Tartajun

Realizacija i postav izložbe: Muzej Staroga Grada

Grafičko oblikovanje: Viktor Popović

Opseg: 24 (8 plakata s fotografijama i tekstovima otisnutima na PVC-u; 16 predmeta)

Web adresa: msg.hr/izlozbe/

Vrsta: povijesna, dokumentarna

Tema: Obzirom da 2018. godine područna škola u Dolu (koja pripada OŠ Petar Hektorović u Starome Gradu) slavi 140 godina postojanja, a ujedno posjeduje i vrijednu arhivsku građu koju je potrebno očuvati, projektom *Škola kroz prošlost kao temelj za budućnost* želi se osvijestiti lokalno stanovništvo o važnosti očuvanja škola u malim ruralnim sredinama otoka. Ovom se izložbom željelo obilježiti dugu tradiciju obrazovanja i istaknuti važnost očuvanja kulturne i tradicijske baštinu ovog kraja.

Nositelj projekta i organizator izložbe je udruga Tartajun, dok je realizacija i postav izložbe rad Muzeja Staroga Grada. Cjelokupni projekt financiran je sredstvima Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije.

Prateće tiskovine: plakat, e-pozivnica

Korisnici: sve dobne skupine

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine

Stari Grad Museum – promotivni plakat (70 x 100 cm), grafičko oblikovanje: Andrea Devlahović, 4 kom.

Stari Grad Museum – promotivni letak (10 x 21 cm), grafičko oblikovanje: Andrea Devlahović, 3000 kom.

450. obljetnica prvog izdanja *Hektorovićeve Ribanja i ribarskog prigovaranja* – plakat (50 x 70 cm), grafičko oblikovanje: Viktor Popović, 20 kom.

Izložba *Robert Šimrak: Ideja kaosa* – plakat (70 x 100 cm), grafičko oblikovanje: Viktor Popović, 10 kom.

Izložba *Robert Šimrak: Ideja kaosa* – katalog izložbe (21 x 14,8 cm), grafičko oblikovanje: Viktor Popović, 250 kom.

Promocija knjige *Moja sjećanja i prisjećanja o životu u Pajizu* – plakat (29,7 x 42 cm), grafičko oblikovanje: Andrea Devlahović, 4 kom.

Predavanje *Stara vjera Hrvata i njeni spomenici u Starogradskom polju* – plakat (29,7 x 21 cm), grafičko oblikovanje: Andrea Devlahović, 4 kom.

Izložba *Od barake do fabrike – o preradi ribe na otoku Hvaru* – plakat (70x100cm; 50 x 70 cm), grafičko oblikovanje: Viktor Popović, 30 kom.

Promocija knjige *Od kuharice do književnosti: ogleđi o kulinarskoj prozi* – plakat (29,7 x 21 cm), grafičko oblikovanje: Andrea Devlahović, 4 kom.

Predavanje *Starograđanin dr. Ante Biankini* – plakat (29,7 x 21 cm), grafičko oblikovanje: Andrea Devlahović, 4 kom.

10.2. Audiovizualna građa

Za potrebe promocije izložbe *Od 'barake' do 'fabrike' – o preradi ribe na otoku Hvaru*, a u suradnji s umjetnicom Andreom Palašti producirane su 3 kratke video najave (*teaseri*) koje su bile dostupne na muzejskim mrežnim stranicama i stranici na društvenoj mreži Facebook.

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1 Vodstva

Tijekom 2018. redovno su se održavala stručna vodstva (Muzej Staroga Grada, Tvrđalj Petra Hektorovića, Arheološki park Faros) za predškolsku i školsku djecu sa otoka (Stari Grad, Hvar, Jelsa).

Posebna vodstva po Muzeju i/ili Arheološkom parku Faros i/ili Tvrđalju i gradu organizirana su za grupu sudionika međunarodnog kulinarskog festivala Biser mora (A. Devlahović), studente arhitekture sa Sveučilišta u Splitu i Sveučilišta u Ljubljani, sudionike međunarodne arhitektonsko-urbanističke radionice (A. Čavić), sudionike pjesničke manifestacije „Ča-more-judi“ (A. Čavić), članove Rektorskog zbora RH (A. Čavić, A. Devlahović), sudionike 8. koordinacijskog sastanka zemalja koje su *Mediterransku prehranu* upisale na UNESCO-vu Reprezentativnu listu nematerijalne baštine čovječanstva (A. Čavić, A. Devlahović) te sve ostale organizirane turističke grupe iz Hrvatske i inozemstva.

11.2. Predavanja

Javno predavanje *Starograđanin dr. Ante Biankini*, Gradska knjižnica i čitaonica Stari Grad, 17. prosinca (M. Domazet, A. Devlahović)

11.3. Radionice i igraonice

Od 28. do 31. ožujka održana je u Muzeju Staroga Grada međunarodna fotografska radionica *Od 3D do 2D* pod vodstvom ljubljanskog fotografa Bojana Breclja. Ova četverodnevna radionica tematizirala je kako se naša 3D percepcija pretvara u 2D polje fotografije, a bila je koncipirana kao kombinacija pješačkih tura u okolici Staroga Grada i rada na fotografiji.

11.4. Ostalo

Kao dio priprema i kao najava za nadolazeću izložbu *„Od 'barake' do 'fabrike' – o preradi ribe na otoku Hvaru* na starogradskoj ribarnici (*peškariji*) 20. srpnja održan je *pop-up* događaj tradicijskog soljenja srdele u drvenom barilu (bačva za soljenje ribe). Događaj je bio popraćen u dnevnom tisku, a fotografski materijal nastao tom prigodom koristila je umjetnica Andrea Palašti u izradi kratkih video najava – *teasera* za izložbu.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

Nasljednik Tvrdalja, začetnik mnogih znanja, Tonko Maroević, Vijenac, 15. veljače, osvrt na knjigu Milovana Buchbergera *Petar Nisiteo, posljednji polihistor Dalmacije* u izdanju Muzeja Staroga Grada.

Nema do drvenog broda, ali od tog nema šoldi, a puno se radi, Mirko Crnčević, Slobodna Dalmacija, 16. veljače, izjava za članak o Antunu Milašiću, posljednjem kalafatu u Starome Gradu. (A. Čavić)

Ča od Splita do Šolte i Hvara, Mira Muhoberac, Vijenac, 10. svibnja, putopisni članak o 20. pjesničkoj manifestaciji *Ča-more-judi* kada su 25. travnja sudionici oplovili rutu Hektorovićevo *Ribanja i ribarskog prigovaranja* i između ostaloga posjetili Tvrdalj. (A. Čavić)

Hektorović u stihu i kamenu, Mirko Crnčević, Slobodna Dalmacija, 13. lipnja, članak o obilježavanju 450. obljetnice prvog izdanja *Ribanja i ribarskog prigovaranja* Petra Hektorovića u organizaciji Muzeja Staroga Grada.

Barba Vinkova sjećanja 'o životu u Pajizu', Mirko Crnčević, Slobodna Dalmacija, 25. srpnja, članak o promociji knjige Vinka Ruževića u Muzeju Staroga Grada.

Žive na škoju, a željni su slanah srdela, Mirko Crnčević, Slobodna Dalmacija, 3. kolovoza, članak o *pop-up* događaju tradicijskog soljenja srdele organizaciji Muzeja Staroga Grada. (A. Čavić)

Večeras otvaranje izložbe o preradi ribe na Hvaru, Mirko Crnčević, Slobodna Dalmacija, 14. kolovoza, najava izložbe „*Od 'barake' do 'fabrike' – o preradi ribe na otoku Hvaru*“.

Nostalgična izložba o tradiciji soljenja ribe na Hvaru, Patricija Kiš, Jutarnji list, 27. kolovoza, osvrt na izložbu *Od 'barake' do 'fabrike' – o preradi ribe na otoku Hvaru*.

Od barake do fabrike, Klara Špančić, Glas Hrvatske, 2. rujna, osvrt na izložbu *Od 'barake' do 'fabrike' – o preradi ribe na otoku Hvaru*.

La sardine: de la Baraka au Portugal à la Fabrika en Croatie, Gracianne Bancon, Lusojournal, 18. rujna, osvrt na izložbu „Od 'barake' do 'fabrike' – o preradi ribe na otoku Hvaru (francuski).

Kreiranje, uređivanje i slanje press materijala za najave događanja i objave na internetskim portalima – culturenet.hr, facebook.com, otoci.eu, morski.hr, dalmacijadanas.hr, tportal.hr. (A. Devlahović, V. Gamulin)

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

HR Radio Split, emisija *Baština*, razgovor voditeljice Ivone Jakić s A. Čavićem o Muzeju Staroga Grada s najavom obilježavanja 450. obljetnice izdanja *Ribanja i ribarskog prigovaranja*, kao i početka snimanja filma o Hektoroviću redatelja Milana Trenca, 3. lipnja 2018.

12.3. Predavanja

Davor Rostuhar: *Polarni san*, multimedijalno predavanje o ekspediciji na Južni pol, 27. srpnja, vrt palače Biankini.

Dr.sc. Tonči Tadić: *Stara vjera Hrvata i njeni spomenici u Starogradskom polju*, predavanje o fragmentima starohrvatske predkršćanske mitologije u Starogradskom polju, 4. kolovoza, vrt palače Biankini

12.4. Promocije i prezentacije

Promocija knjige Vinka Ruževića *Moja sjećanja i prisjećanja o životu u Pajizu*, predstavljači dr.sc. Mladen Domazet, Damir Carić i dr.sc. Aldo Čavić, 19. srpnja, vrt palače Biankini.

Promocija knjige Drage Radoslavića *Glazba za sva vremena*, predstavljači akademik Tonko Maroević, Dinko Šepić i Zorka Bibić, 17. kolovoza, vrt palače Biankini.

Promocija knjige dr.sc. Jelene Ivanišević *Od kuharice do književnosti, ogledi o kulinarskoj prozi*, predstavljači dr.sc. Tihana Rubić i Igor Živanović, 2. studenog, bistro Kod Damira.

12.5. Koncerti i priredbe

Povodom 450. godišnjice prvog izdanja Hektorovićeve djela *Ribanje i ribarsko prigovaranje* i 500. godišnjice početka izgradnje pjesnikovog Tvrdalja, Muzej Staroga Grada je u suradnji s Gradom Starim Gradom organizirao manifestaciju kojom su obilježeni ovi važni događaji povijesti hrvatske književnosti, Staroga Grada i otoka Hvara. Manifestacija se održala od 8. do 10. lipnja. Prvoga dana u Ribnjaku Hektorovićevo Tvrdalja održala se večer renesansne poezije i glazbe pod nazivom *Od pravog ljepše*, a sudjelovali su Igor Paro (lutnja, renesansna gitara), Zoran Kelava (udaraljke, recital poezije), Marko Požgaj (renesansne blok flaute, okarina) i Krunoslav Kobešćak (udaraljke). Drugog dana održao se znanstveno-stručni skup *Prigovaranje o ribanju / razgovor o Hektoroviću i njegovom djelu* dok je navečer na Ribnjaku održan koncert Faroskih kantadura *Bugarite i pojte*. Trećeg dana na Ribnjaku je izvedena predstava *Ribanje i ribarsko prigovaranje* Hvarskog pučkog kazališta iz Hvara.

12.6. Djelatnost klubova i udruga

Nastavljena je suradnja s udrugom *Tartajun* iz Dola s kojom je Muzej pripremio izložbu *140 godina škole u Dolu* nastalu kroz projekt *Škola kroz prošlost kao temelj za budućnost*.

Nastavljena je suradnja s udrugom *Hvar Island Concierge*: uz ustupanje fotografija za galeriju *Bikarija*, pružena je i tehnička pomoć prilikom ostalih aktivnosti (A. Devlahović)

Na 18. izdanju RUDINArt-a, neformalnog susreta umjetnika amatera i profesionalaca, literata i performerera prikazani su animirani filmovi Magde Dulčić iz fundusa Muzeja Staroga Grada (11. kolovoza).

Muzej Staroga Grada jedan je od partnera na projektu MEDLand koji istražuje identitet i karizmu mediteranskih otoka, predstavlja njihove potencijale, uzorke opstanka, kreativnost i društvenu toleranciju. Idejni pokretač i autor projekta je ljubljanski fotograf Bojan Breclj, s kojim Muzej uspješno surađuje već nekoliko godina.

Muzej Staroga Grada kontinuirano surađuje s LAG Škoji¹ i FLAG Škoji². S LAG-om Škoji Muzej surađuje na projektu INNOCULTOUR – *Innovation and promotion of Adriatic cultural heritage as a tourism industry driver* (Interreg Italy – Croatia 2014-2020, partner JU RERA S.D.), u sklopu kojega se planira opremanje virtualnog muzeja Etno Eko sela otoka

¹ Lokalna akcijska grupa otoka Hvara, Visa i Šolte

² Lokalna akcijska grupa u ribarstvu otoka Hvara, Visa i Šolte

Hvara u Muzeju Staroga Grada. S FLAG-om Škoji ostvarena je suradnja na izložbi „Od barake do fabrike – o preradi ribe na otoku Hvaru“. Također, Muzej surađuje s FLAG-om u pripremi prijedloga zaštite tradicije soljenja ribe kao nematerijalne kulturne baštine otoka Hvara i Visa.

12.7. Ostalo

Noć muzeja 2018. – Otvorenje izložbe *110 godina školske zgrade u Starome Gradu* koju je Muzej Staroga Grada organizirao u suradnji s OŠ Petar Hektorović iz Staroga Grada. Izložba je prikazala preglednu sliku školstva u Starome Gradu, koje 2018. godine obilježava nekoliko važnih datuma: 190 godina od pokretanja prve škole (1828.), 110 godina od izgradnje školske zgrade (1908.) i 50 godina od obnove zgrade koja je stradala u 2. svjetskom ratu (1968.). Svečanom otvorenju prisustvovali su i učenici s prigodnim recitacijama, a glazbeni gosti bili su *Faroski kantaduri*. Također, tijekom trajanja manifestacije stalni postav Muzeja bio je otvoren za sve posjetitelje. Osim suradnje na pripremi izložbe, Muzej je surađivao sa školom u pripremi izdavanja školskog lista posvećenog obljetnici. (A. Devlahović)

Ravnatelj Muzeja A. Čavić bio je jedan od predstavljača na promociji knjige D. Radoslavića *Glazba za sva vremena* izdane povodom obljetnice 140 godina djelovanja Hrvatske gradske glazbe Stari Grad, te glazbe Hvara, Jelse, Vrbanja i Vrboske. (28. travanj)

Prema ideji kustosice V. Gamulin i A. Horvath nastao je strip album *Balada o slanoj ribi* autora Alema Čurina, premijerno predstavljen prilikom otvorenja izložbe „Od barake do fabrike – o preradi ribe na otoku Hvaru“.

Sudjelovanje na MDC-ovoj manifestaciji MUVI 07: muzeji-video-film održanoj 6. i 7. prosinca u Muzeju suvremene umjetnosti u Zagrebu, s promocijskim videom za izložbu „Od barake do fabrike – o preradi ribe na otoku Hvaru“.

Ravnatelj Muzeja A. Čavić bio je predstavljač na promociji drugog izdanja časopisa za kulturu *Lanterna*, kojeg izdaje istoimena udruga iz Vele Luke. (15. prosinac, Vela Luka)

13. MARKETINŠKA DJELATNOST

Oblikovanje i tiskanje promotivnih muzejskih letaka koji su dijeljeni u suradnji s TZ Staroga Grada.

U svrhu poboljšanja ponude i aktivnije promocije Muzeja pokrenuta je suvenirnica – *Museum shop*. U ponudi se nalaze odabrani prigodni proizvodi iz relevantnog asortimana hrvatske dizajnerske produkcije. U suradnji s umjetnicom Ivanom Vulić izrađen je namjenski suvenir, ogledalca s motivima iz stalnog postava Muzeja te s aktualnih izložbi. (V. Gamulin)

Realizacija sponzorskog statusa tvrtki Hvarski vodovod d.o.o., Atlantic grupa d.d., Conex Trade d.o.o. i Vinarije Plančić za izložbu *Od 'barake' do 'fabrike' – o preradi ribe na otoku Hvaru*.

Kontinuirano vođenje *Evidencije broja posjetitelja* – redovito ažuriranje i obrade podataka o broju, vrsti i kategoriji posjetitelja. (A. Devlahović)

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

TIP POSJETITELJA	STALNI POSTAV	POVREMENE IZLOŽBE	MUZEJSKE IZLOŽBE U DRUGIM SREDINAMA	IZDOVJENE ZBIRKE I LOKALITETI	UKUPNO STALNI POSTAV + IZLOŽBE	EDUKACIJSKI PROGRAMI	MANIFESTACIJE, OTVORENJA, PROMOCIJE, AKCIJE i DRUGI PROGRAMI (navesti koji)	NOĆ MUZEJA	MEĐUNARODNI DAN MUZEJA	UKUPNO	UKUPAN BROJ POSJETITELJA
ODRASLI (pojedinačni posjet)	142				142		746	179		925	1.067
KARTA S POPUSTOM POJEDINAČNI POSJET (djeca, mladi, umirovljenici,...)	95				95		59	37		96	191
GRUPE - odrasli (broj osoba)	92				92					0	92
GRUPE - predškolski uzrast (broj osoba)	96	39			135					0	135
GRUPE - osnovna škola (broj osoba)	203	143			346					0	346
GRUPE - srednja škola(broj osoba)					0					0	0
GRUPE - studenti (broj osoba)	29				29					0	29
OSOBE S POSEBNIM POTREBAMA (broj osoba)					0					0	0
OBITELJSKA ULAZNICA (broj osoba)					0					0	0
STRANI TURISTI (pojedinačno i grupno)	1.013				1.013		26			26	1.039
BESPLATAN ULAZ (od ukupnog broja)	545	182			727		831	216		1.047	1.774
UKUPNO:	1.670	182	0	0	1.852	0	831	216	0	1.047	2.899

Napomene

- 1) Muzej Staroga Grada u svojoj evidenciji ne odvaja posebno stavku *Povremene izložbe*. Iznimka su grupni posjeti djece izložbi *Od 'barake' do 'fabrike' – o preradi ribe na otoku Hvaru*.
- 2) Na lokalitetu Arheološki park Faros ulaz se ne naplaćuje i ne postoji evidencija broja posjetitelja.
- 3) Zbog specifičnosti manifestacije (tri dana događanja na različitim lokacijama), nije vođena evidencija posjetitelja obilježavanja 450. obljetnice prvog izdanja Hektorovićeve „Ribanja i ribarskog prigovaranja“.

15. FINANCIJE

15.1. Izvori financiranja

- RH: 13,4 %
- lokalna samouprava: 76,5 %
- vlastiti prihod: 8,5 %
- donacije: 1,6 %

15.2. Investicije

Informatizacija

- 2 računala (bez periferije) za urede kustosa (Hardware j.d.o.o.) vrijednosti 8.530,00 kn
- 1 multifunkcionalni uređaj HP Officejet 7612 AiO za uredsko poslovanje (Hardware j.d.o.o.) vrijednosti 1.530,00 kn
- tvrdi vanjski disk WD Elements 3TB (Links d.o.o.) vrijednosti 794,05 kn

Oprema

- 30 arhivskih kutija (PrimatRD d.o.o.) vrijednosti 1.147,50 kn

Ostalo

- 6 VR naočala XPLOERER vR V2 za Noć muzeja 2019. (Žuti klik – Hrvatska pošta d.d.) vrijednosti 359,94 kn

Nisu nabrojani tekući poslovi uredskog poslovanja i nabave sitne opreme. Sredstva su osigurana od strane Ministarstva kulture RH, Grada Staroga Grada i vlastitih sredstava.

16. OSTALE AKTIVNOSTI

16.2. Ostalo

Koordinacija sa školama i putničkim agencijama, primanje grupnih najava, odgovori na usmene i pismene upite pojedinaca vezane za rad muzeja. (A. Devlahović, V. Gamulin)

Poslovi službenice za informiranje temeljem odluke ravnatelja. (A. Devlahović)

Suradnja s Ministarstvom kulture RH u organizaciji 8. koordinacijskog sastanka zemalja koje su *Mediterransku prehranu* upisale na UNESCO-vu Reprezentativnu listu nematerijalne baštine čovječanstva, koji se održavao 6. i 7. lipnja u Starome Gradu. (A. Čavić, A. Devlahović)

Priprema i dostava izdavačke djelatnosti Muzeja Staroga Grada za program 37. izložbe izdavačke djelatnosti hrvatskih muzeja i galerija u sklopu Međunarodnog sajma knjiga i učila *Interliber* u organizaciji Muzejskog dokumentacijskog centra, kao i prodaja vlastitih izdanja u sklopu MDC-ovoga štanda. (A. Devlahović)

Prikaz knjige u izdanju Muzeja Staroga Grada: Stančić, N. (2018). Milovan Buchberger, Petar Nisiteo / Posljednji polihistor Dalmacije, Stari Grad: Muzej Staroga Grada, 2017., 245 str. [Prikaz *Petar Nisiteo: posljednji polihistor Dalmacije*]. *Rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti*, (535=53), 249-253.